

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravništvu.

Otvoritev vodovoda v Škofji Loki.

Dopis iz Škofje Loke.

Minula nedelja pomenja za Škofjo Loko nov velik napredek. Škofjo Loko smemo danes s ponosom prištevati v vrsto onih mest, ki so resnično vneta za napredek. In koliko se je v zadnjih letih izpremenilo v Škofji Loki? Kar so — žalibog — zamudili nekaj moške, ki so takorekoč imeli v rokah blaginjo našega meščanstva, to se sedaj popravlja, očitno stremi po dejstvu, postaviti Loko v vrsto — kakor pravijo — «malih modernih mest». S ponosom trdi lahko to starodavno mesto, da se modernizuje. Dovolite! Mesto na deželi, ki ima električno razsvetljavo, svoj lastni vodovod, svojo hranilnico — ni li to častno za meščana?

Govorimo samo o vodovodu. Kdo ga je zgradil? Neodvisno meščanstvo, katero je s tem naprednim korakom vnovič dokazalo, da koraka vedno za napredkom, osobito še za napredkom svojega rojstnega mesta.

Nekaj naprednih meščanov — okrog trideset po številu — je osnovalo dne 1. decembra 1901 zadrugo: «Vodovodno društvo», čegar načelnik je g. Ivan Mali, podnačelnik pa g. Matej Žigon in katera naj bi delovala na to, da se preskrbi škofjeloškim prebivalcem iz takozvanega «Žegnanega studenca» zdrava in neokužena pitna voda. Strokovnjaki so se kaj ugodno izrekli o razkrojevanju in kakovosti tam izvirajoče vode. Duša celemu podjetju je bil tukajšnji posestnik in trgovec, gospod Ivan Mali, ki se je ves čas res neumorno in požrtvovalno trudil za uresničenje tega koristnega in že davno potrebnega vodovoda. Da so se že takoj s početka oglasili in se še sedaj oglašajo nekateri nasprotniki vodovoda, to je samo po sebi umljivo, in prepričani smo lahko, da bo čez malo časa prav, pičlo število onih ali pa nobenega, ki bi se protivili tej prekornosti napravi.

Odbor vodovodnega društva je izročil delo tvrdki Kramer-Sprinar-Hertlein iz Gradca, ki je napravila načrt in okrog Velike noči poslala inženerja Hilscherja ter asist. Dörra, da pripravita vse potrebno in pričneta gradnjo vodovoda.

Od tolikih vroče gojena želja se je torej vresničila: pričel se graditi vodovod in posebej še za vse uršulinsko in kapucinsko predmestje. Delo nikakor ni bilo prijetno, kajti že pri polaganju cevi po mestnih ulicah, zlasti v kapucinskem predmestju so nastale nepričakovane zapreke, zakaj treba je bilo razstreljevati skalnata tla, kar je gotovo povzročilo precej zamude časa, pa tudi strahu nekaterih mestnih prebivalcev. Toda stavbenemu vodju g. Hilscherju, ki je tako vestno in spretno vodil gradnjo vodovoda, gre posebna zasluga, da je bil taisti po preteku štirih mesecev dogotovljen, tako da se je mogla vršiti dne 13. in 14. t. m. slavnostna otvoritev vodovoda.

*

Spored slavnosti je bil kaj srečno izbran. Že na predvečer, v soboto, 13. t. m., so vihrale zastave raz posameznih hiš. — Ob 9. uri zvečer je bil **mirozov** vojaške godbe 27. pešpolka, kralj belgijski, iz Ljubljane; obhoda se je udeležila ogromna množica občinstva. Nastopili sta korporativno gasilni društvi iz Škofje in Stare Loke. Gasilci so oskrbeli tudi bakljado. Vodomet in vodohram sta bila res čarobno razsvetljena. Osobito krasen je bil pogled na glavni trg: nešteto lučic je gorelo po oknih, nebo pa je bilo od bengaličnega ognja žarno-rdeče. Vse to je nekako elektrizovalo občinstvo, ki je navdušeno klicalo «Živio!» — Godba je zasvirala po en komad pred hišo načelnika vodovodnega društva, g. Ivana Malija in pred hišo mestnega župana g. Lovra Sušnika. Nebo je hotelo biti neprijazno, vendar je ostalo brez dežja, dasi je bilo malo upanja, da bi se naslednji dan mogel izvršiti spored po določenem redu.

V nedeljo zjutraj po peti uri je bila **budnica**, ki je oznanjevala našim meščanom dan, kateri je bil preden, da se s svetlimi črkami zapiše v zgodovino škofjeloškega mesta. Nastopil je dan slavnostne otvoritve vodovoda! — Ob poldevetih so se zbrali pri vodometu gg.: okrajni glavar Alfonz Pirc, deželni poslanec Ciril Pirc, župan Lovro Sušnik z občinskimi svetovalci in nekaterimi odborniki, solastniki tvrdke Kramer-Sprinar-Hertlein, inženjer Hilscher, asistent Dörr, kakor tudi načelnik in odborniki vodovodnega društva. Gasilni društvi iz Škofje in Stare Loke pa sta skrbeli za red. — Ob 1/2 na 9. uro se je brala v mestni župni cerkvi tiha **sv. maša**, kateri so prisostvovali vsi zgoraj imenovani gospodje. — Nato so se vsi slavnostni gostje podali k ukusno in umetno izdelanemu vodohramu, kjer je mestni župnik g. Fr. Zavodnik **blagoslovil** vodo. Godba 27. pešpolka je zasvirala po en komad.

Speminska pločča, ki je vzdana na vodohramu, ima naslednji, v zlatih črkah izklesani napis:

«Zgradilo vodovodno društvo v letu 1902, ko je vladal cesar Frančišek Jožef I., bil deželni predsednik: Viktor baron Hein; okrajni glavar: Alfonz Pirc; župan škofjeloški: Lovro Sušnik; načelnik vodovodnega društva: Ivan Mali in načelnikov namestnik: Matej Žigon.»

Blagoslovljenju vodohrama je sledilo blagoslovljenje na mestnem trgu pri vodometu. Kot **slavnostni govornik** je nastopil načelnik vodovodnega društva g. Ivan Mali. V lepem jedrnatem govoru je najprej razjasnil zgodovino vodovoda in povdarjal, da si je meščanstvo zgradilo vodovod z lastnimi, združenimi močmi po geslu našega vladarja, kateremu zakliče trikratni «Živio!» Gospodu govorniku se je čestitalo. Vojaška godba je nato intonirala cesarsko himno, in odprl se je vodomet. Voda iz njega je švignila visoko v zrak v veselje navzočih in v znamenje otvoritve vodovoda. Gasilci so takoj pokazali moč novega vodovoda in brizgali vodo po najvišjih strehah bližnjih hiš. S tem je bil končan oficijelni del blagoslovljenja. Od 11. do 12. ure se je vršil **promenadni koncert**. Trg je bil natlačeno poln mestnega in okoličanskega občinstva.

Ob 1. uri popoldne se je vršil na Štemarjih **banket**, katerega so se udeležili poleg že imenovanih gospodov vsi tukajšnji javni funkcionarji in mnogo drugega inteligentnega občinstva, po številu okrog 60 oseb. Vrsto napitnic otvori načelnik vodovodnega društva, g. Ivan Mali, ki napije g. okrajnemu glavarju Alf. Pircu kot vnetemu podpiratelju in pospeševalju novega vodovoda ter izraža v imenu škofjeloškega prebivalstva radost, ker se je ravno ob tej slavnostni priliki izvedela vesela novica, da je g. Alfonz Pirc imenovan c. kr. okrajnim glavarjem za kranjski politični okraj. Občinstvo je novoimenovanemu g. okrajnemu glavarju priredilo prisrčno ovacijo. — Gospod okrajni glavar Alfonz Pirc napije vodovodnemu društvu in osobito njega načelniku g. Iv. Maliju, ki se je z železno energijo poprijel vsega dela; imel je težaven, a časten posel. — Deželni poslanec g. Ciril Pirc napije škofjeloškemu mestnemu zastopu in županu g. Lovru Sušniku kot vrlemu načelniku občine, povdarjajoč, da je uverjen, akoravno vodovod ni občinska last, da bo g. župan vztrajno deloval, da preide ta naprava v občinske roke. — Mestni župan škofjeloški,

PODLISTEK.

V Benetke.

I.

Prav živahno je bilo dne 16. avgusta zgodaj v jutro na molo S. Carlo v Trstu. «Zavezniki» so se zbirali, da se popeljejo s parnikom «Trieste», ki je bil že pripravljen na odhod — v Benetke. Zdaj in zdaj pricaplja še kak zapoznel udeležnik zaspanih oči in zmrsenih las. Vsaj ni čudo! «Slovansko pevsko društvo v Trstu» priredila nam je prejšnji večer prelep koncert v «Narodnem domu» v Barkovljah. Nad vse prijazen sprejem in lepo petje nas je razvnelo do nepopisnega navdušenja, in ko nam je zlezal pristen teran v lase, pozabili smo na vožnjo, morske ne-zgode in Benetke ter se vdajali hipnemu razkošju. Delal se je beli dan, ko so odšli poslednji, pripravljat se na pot v Benetke.

Parnik je bil veliko premajhen za tako udeležbo — stoosemisedemdeset. No, stisnili smo se nekoliko, paješlo. Krajevni odbor se je pač obrnil do «Lloyda», naj mu prepusti enega svojih parnikov za dva dni. «Lloyd» je zahteval 1400 kron. Pozneje prosi še «Zaveza» za neke ugodnosti. In kakšen odgovor dobi? Na prijazno, nemški pisano vlogo odgovori «Lloyd», da dá manjši parnik pod neugodnejimi pogoji ko prvič za — 2400 kron. Najbrže je zbledla v oči «Lloyda» firma: «Zaveza jugo-

g. Lovro Sušnik napije vodovodnemu društvu, izrekajoč željo, da bi se besede g. deželnega poslanca kmalu uresničile. — Gospod c. kr. notar Niko Lenček napije deželnemu odboru in deželnemu poslancu g. Cirilu Pircu. — Gospod nadučitelj Fr. Pápa nazdravlja tvrdki Kramer-Sprinar-Hertlein, ki je tako točno in solidno izvršila vsa vodovodna dela. Konečno g. Iv. Mali napije še g. dr. K. Trillerju iz Ljubljane kot vnetemu prijatelju Loke in pravnemu svetovalcu vodovodnega društva, na kar dvigne g. dr. Triller svojo čašo na še lepšo bodočnost Škofje Loke. S tem je bila vrsta napitnic zaključena. Nato izroči načelnik vodovodnega društva, g. Iv. Mali, v imenu vodovodnega odbora g. inženjerju Hilscherju kot stavbenemu voditelju zlato uro, g. asistentu Dörru pa zlat prstan.

Ob peti uri popoldne se je pričel **koncert** na vrtu na Štemarjih. S popoldanskim vlakom je bilo prihitelo na ta koncert jako veliko gostov, zlasti iz Kranja in iz Ljubljane, nekaj pa tudi iz drugih krajev. Seveda, tudi Ločani so to pot skoro polnoštevilno prišli, da izkazujejo nekako radost nad velekoristno napravo — nad vodovodom. Godba 27. pešpolka je izvanredno pridno svirala večinoma slovanske in slovenske komade. Žela je za to zaslužno pohvalo. Razvila se je prav neprisiljena zabava. Ako se omenjamo, da so se pridno odposiljale lične razglednice, povedali smo vse. Po odhodu vojaške gobe in gostov ob sedmih zvečer se je še pozno v noč mladi svet marljivo sukaj ob zvokih domačega orkestra g. O. Sadarja.

Tako je slavila Škofja Loka svoj velepomembni dan. Storjen je zopet korak na potu napredka. Vsem zavrednim in naprednim meščanom pa kličemo: Naprej po tej poti! Čast in slava Vam!

„Amerika-večeri.“

Dopis.

Dalje . . .

Nemci in Angleži so v zadregi, zategadel pa pošiljajo svoje izdelke k nam v Avstrijo. In mi vsled tega javkamo. Angleži si bodo priborili celo velikansko Kitajsko v vseh industrijalnih podjetjih, kakor tudi glede izdelkov tkanin. Američan si je pa tudi pogledal gizdavost. In dandanes izdeluje vse potrebne stvari za razkošje (luksus) Američan in jih pošilja — seveda po nizki ceni — v Evropo. Tudi izdelovanje sladkorja, dosedaj nekak privilegij Nemčije,

slovanskih učiteljskih društev», da nam je izkazal v toliki meri svojo naklonjenost.

Zadnji doslec je moral že brez mostička splezati na ladijo. Kapitan dá znamenje, v kotlu zahrešči, zvon zapoje, zaslisi se žvižg, voda zašumi, in parnik se prične polagoma premikati ter pluti po zelenem morju v nam neznane kraje. Veselo življenje je zavladalo na krovu. Mešani zbori vrstili so se z moškimi zbori, vmes pa so se čuli dobri in slabi dovtipi. Vse je bilo židane volje! V salončku se je zbrala mala družba vztrajnih čestilcev terana, — pa je bil prav navaden Istrijan, — iz kuhinje nam je vdarjal v nos prijeten duh laških trip, pri nas vampi imenovani, na drugem koncu ladije pa je točil zagorel mornar nepristen konjak za pristne avstrijske novce.

«Vsaka reč le en čas trpi,» je rekel Kranjec zibaje Francoza. Tudi na ladiji pričela se je situacija polagoma izpreminjati. Obrazi mičnih naših koleginj so postajali čimdalje daljši in bledejsi. Izginila je tista živahnost, ki je zavladala v pričetku vožnje. Polagoma se potihnilo ljubki glasovi, ki so tako milo doneli ob popevanju naših narodnih pesmi. Tudi moški zbori so se jeli krhati. Kakšna izprememba! Poprej najbolj glasne kolegince zvišajo se v groznih bolečinah na svojih sedežih, ali pa obupno visé preko krova, motreč z motnimi očmi nemirno morje. Naši slabi dovtipi: na metlo piskajo, ribe krmijo i. t. d. niso našli odziva. No, maščevanje ni

in Avstrije, se močno širi v Ameriki. Dober opazovalec Amerike piše: «Nekaj groznega je, ako se zasledujejo zmagovalni koraki ameriške industrije.» Toda še to je delo polstoletja in še manj. Izvoz industrijalnih izdelkov iz Amerike raste takole:

Leta 1860 za	80 milijonov	goldinarjev	v	zlatu
> 1890 >	300	>	>	>
> 1800 >	860	>	>	>

Ta izvoz je v zadnjih letih dajal ameriški uniji dobička nad eno milijardo goldinarjev v zlatu.

S to velikansko produktivnostjo Američanov je v zvezi nam Evropejcem prečudna rast kapitalne bogatije Američanov. L. 1860 je vodila unija še z izposojenim denarjem svoje vojske, dandanes pa je upnica Angliji in Nemčiji. In ravno ta bogatija ter tehnično izobražen delavec daje Američanu toliko elastičnosti in trgovske moči.

Združevanje kapitalistov v posameznih oddelkih produkcije, ki pa ni šala, se imenuje trust. Samo trust v proizvodnji in trgovanju jekla ima kapitala 2200 milijonov goldinarjev v zlatu. Tudi brodovje je že prišlo na vrsto, in Američani so pokupili že dovolj evropskega brodovja. Sploh je moč teh trustov tako velikanska, da so taisti modernim vojskam prisposodljivi nasproti posameznim oddelkom črne vojske.

Američani so najprej zaprli svoj trg Evropi, potem so se pa podali čez meje v Evropo, Azijo in Afriko. In ta severna Amerika ima pod plugom še komaj 30% za žito godne zemlje.

Zakaj je to mogoče v Ameriki, zakaj ne pri nas? O tem hočemo pisati v prihodnjem članku. Konec...

V Kranju, 20. septembra.

K položaju. Dogovori glede nagodbe med obema vladama še vedno trajajo. Listi pišejo, da so glavna ovira rešitvi nagodbenega vprašanja Mladočehi, ki vladi nikakor ne dovolijo nagodbe, dokler jim ne ustreže v jezikovnem oziru. Poleg Čehov pa se oglašajo kar po vrsti tudi druge stranke, ki ne bodo vladi dovolile druge nagodbe, kakor da bo koristna tostranski državnim polovici. Körberjeva vlada je toraj v tem oziru v silni zadregi. Neki ogrski list pa nasvetuje, naj vlada razpusti parlament, s čemur pa bi bilo bore malo pomaganega.

Deželnozbornske volitve na Moravskem so razpisane. Volile bodo: kmetska skupina 16. oktobra, mesta in trgovinska zbornica v Olomucu in Brnu 20. in veleposestvo 23. oktobra.

K izgredom v Zagrebu. Srbi so vsled zadnjih izgredov v Zagrebu hudo razžaljeni. Vsled tega so ho-

izostalo! Morje je postalo čimdalje bolj nemirno. Ladija se je zibala, kakor jajčja lupina. Črni oblaki se prično kupičiti na nebu, zdaj in zdaj švigne blisk po temnem ozračju, iz vseh koncev natlačenopolne ladije pa se slišijo glasni vzdihli in vzkliki bledih bolnic, pa tudi — zgrevanih grešnikov. Ladijo meče semintja, da, še tisti, ki smo ostali čili in zdradi, smo poiskali vsak svoj stolček v strahu, da ne napravi kdo neprostovoljen saltomortale — ribam v krmo. Zdaj se vlije močna ploha, in četudi so razpeli mornarji široke rjuhe, vendar je curljalo od vseh strani, nekaterim celo za vrat ali v žep. K sreči se kmalu izlije. Prikaže se krasno italijansko nebo. Iz sprednjega krova zakliče tovariš: Benetke! Kakor hipnotizirani skočimo kvišku, tudi one, ki so se pravkar borili s smrtjo, obilila je rahla rdečica skorajšnjega rešenja, in z napetim očesom iščemo tako težko pričakovane kraljice morja — Venezia la bella!

Skrbi in težave so bile pozabljene! Zadonele so vesele pesmi, in v kratkem času, ko so nas poprej še pregledali laški financarji, obstal je parnik ob «Bacinu». Gondolijerji nas nalože. V par minutah pristanejo h kraju, zaklicavši z milodonečim glasom: «La Piazzetta, Signore!» in bili smo — v Benetkah.

teli v Karlovcih napraviti srbski protestni shod, katerega pa je vlada prepovedala. Sedaj se bo tak protestni shod vršil na ogrskih tleh, ali v Novem sadu ali pa v Budimpešti. Tudi v hrvatskem saboru hočejo Srbi zahtevati zadoščenja.

Rusko. Revolucijsko gibanje se zelo širi med ruskim vojaštvom. Pri vojaki, ki so sedaj na manevrih v Kursku, so se dobile velike množine revolucijskih spisov s pozivom, naj odpovedo pokorščino. Car si je vsled tega izbral za telesno stražo neki rumunski polk.

Dopisi.

Z Jesenic. (Jeseniški Ščinkovec.) Na Jesenicah sta v zadnjem času pridno prepevala dva klerikalna ptička: Ščinkovec in Škrjanec. Škrjanca so bili tam v Zagorju popolnoma oskubili (zarubili so mu bili namreč še celo kolo). Na Jesenicah pa mu je zopet nekoliko porastlo perje. Perutnice mu žal niso hotele nič več zrasti, nič več ni mogel dobiti nazaj onega klerikalnega vzleta! Poskušal je vse mogoče, kakor n. pr. preganjati Jude in liberalce, pa ni šlo in ni šlo. Tempi passati! Zato se je naš škof čutil primoranega in je prestavil tega oskubnega Škrjanca v tak kraj, kjer bode mogel za silo tudi skakaje deliti klerikalne dobrote. Temu Škrjancu želimo veliko uspeha tam za goro! Ostal je tu sam Ščinkovec z rdečim podbradom in precej obilnim spodnjim životom. No, debeli Ščinkovec sedaj sam poje klerikalne pesmice na Jesenicah. Tako je n. pr. prifrčal tam-le pozimi k vdovi Zmrzlikarici, ki je stara in bolna ter ima umabolno hčer, ter je tej ubogi vdovi zapel ganljivo pesmico o njeni hranilnični knjižici, v kateri je naloženih okrog 3000 kron. Priletel pa je sok v osebi vdovinega sorodnika in malo je manjkalo, da ni nesel zapeljivega Ščinkovca v kletko kranjskogorsko. Pošiljali so se beli listi, na katerih je bilo napisano: «Naj prejme gospod N. N.» «Da boste za pričo zaslišani zoper Avgustina Ščinkovca zaradi hudodelstva goljufige, pozivate se na dan i. t. d.» Ščinkovec se je zvijsal, da je dobil še večji «kos». Pomagal pa mu je v spovednici tisti župnik, ki ima mlado kuharico, ki na smrtni postelji trpinči ljudi in ki pobija šolske otroke. Stvar se je sicer zavlekla, toda ta pesem še ni ven, dragi Ščinkovec, in nekateri upajo dočakati, da boste zapeli: O du lieber Augustin, alles ist hin! Le naprej, dokler je še vetra kej! Zadnjič pa je ta Ščinkovec zapel v «Slovincu» pesem na čast gospe Ferjanove s Save. O Ferjanovi hiši ne bomo govorili, pač pa lahko trdimo, da se vsaj g. Ferjan ni nikdar bahal s svojimi tisočaki, ker on dobro ve, da je to nelepo in tudi nepraktično! Če se hoče Ščinkovec posebno prikupiti tej družini, da se om baha s Ferjanovi tisočaki, je to popolnoma nepotrebno, ker je Ferjanova hiša že tako klerikalna. Pač pa bode g. Ferjan, ki je praktičen mož, lahko uvidel, da ga Ščinkovec vabi na slabo in grdo pot, da bi se namreč bahal in kupčeval s klerikalci. G. Ferjan dobro ve, da se pri kupčiji ne sme gledati na to, kakšnega mišljenja je ta ali oni, temveč gledati se mora v prvi vrsti na to, da se kaj pošteno zasluži! Ko bi se bil g. Ferjan ravnal po Ščinkovčevem nasvetu, potem bi se Ščinkovec zadnjič ne bil mogel bahati z njegovimi tisočaki. Tako je, rdeči Ščinkovec! Vi božji namestnik in ljubitelj tisočakov! Ko bi bili Vi pri Zmrzlikarici malo bolj previdno nastopili, pa bi se danes morda že lahko bahali s svojimi tisočaki. Tako se pa morate s tujimi tolažiti. Je že zajfa! Da ta Ščinkovec kavska tudi po «Slovenskem Narodu», je umevno. Pa poglejmo tiste «uspehe», s katerim se Ščinkovec rad baha. Na Jesenicah in na Savi je šest starih gostilen, pri katerih je glede časnikov ravno tako, kakor je bilo n. pr. pred 10 ali več leti. Domačini so glede tega precej indolenti, tujci pa, ki imajo ravno ogromno večino, zahtevajo drugojezičnih časnikov. Ščinkovec je torej pregnal «Narod» tam, kjer ga ni bilo! Liberalcev pa nekaj ni bilo tu, sedaj so pa. To je čudno! Sicer pa mislimo, da nas bode sedaj pri miru pustil, ker smo izobčeni iz katoliške cerkve, ne da bi bili agitirali za «Los von Rom». Škof nas je sam ven vrgel!

Iz Vokla. Klerikalna hudobija ne počiva. Odkar smo imele volitve, se držijo naši klerikalci gesla Suštersičevega, da se mora liberallec pobiti in uničiti. Zadnjič so namazali dve hiši z različnim barvilom, a sedaj so porezali po domače Rotarju 17 mladih, zlahkno cepljenih drevesec. Pravijo, da je to zločinstvo zopet storil brat kapelana Prauharja. To je taisti razgrajač iz Vokla, ki je na šenčurskem shodu pod pokroviteljstvom duhovščine imel največjo besedo in ki se je na farovškem podu mastil s farovškim purmanom in pivom. Pri nas skoro noben človek ni varen pred temi razgrajači. Tako so pred kratkim nekemu vozniku iz Šenčurja pobrali od koles zatikač. Ko se je mož odpeljal proti domu, je kar nenkrat padel cel voz na tla, kolo pa je odletelo v stran. Na sumu, da je storil ta zločin, je zopet slavni Prauhar z nekim drugim. Ko se je že zgoraj omenjeni voznik odpeljal, sta šla ta dva junaka za njim. Iskajočemu zatikač sta rekla: «Le glej, da kmalu odrineš.» Vsako soboto in nedeljo je po Voklem tako razgrajanje in vpitje, da ni mogoče spati. Vprašati moramo vendar javno oblast, a jo obenem tudi prositi, da bi slavna žandarmerija večkrat ponoči, posebno ob sobotah in nedeljo patrolirala po Voklem, da se napravi mir. Prosimo tu slavno c. kr. okrajno glavarstvo, da bi v tej zadevi ukrenilo vse potrebno, kajti tujci se skoro v mraku, kaj šele ponoči ne upajo skozi vas. Nadejamo se torej, da dobimo potrebno pomoč, da se ukroté ti klerikalni zmaji, kakor jih imenuje dr. Brejc. —r—

Iz Šenčurja. (Vodovod v Šenčurju in javni shod istotam.) Žalostno, a resnično je, da nima Šenčur (vas blizu Kranja s približno 200 številkami, deželno in več okrajnimi cestami, župnijskim in poštnim uradom, orožniško postajo, dvorazredno ljudsko šolo i. t. d.) ob poletnem času nobene vode, takorekoč najpotrebnejše stvari. Zares čudno ni, ko bi letos tebi, ubogi davkoplačevalec, čvrsti otročiček, drugo leto krepak deček ali deklica in tako naprej zbolel na vročinski ali enaki boleznini in potem celo umrl. Vseeno bi ti gotovo tudi ne bilo, ko bi ti tekom leta poginilo, recimo, več prašičev, telet, krava ali konj. Prepričan si lahko, da v takih in enakih slučajih igra le slaba voda žalostno vlogo. Zdrava voda nam je torej za ljudi kakor tudi za živino neobhodno potrebna, in za to bi morali skrbeti predvsem naši deželni poslanci. Precej sovaščanov se je zanimalo za to prekoristno stvar v nadi, da se bode vodovod začel graditi v par letih. V resnici je bila ta zadeva že toliko dozorela, da bi se bil vodovod letos jeseni ali vsaj drugo leto spomladi lahko pričel graditi. A kaj se hoče! Človek obrača, Bog pa obrne. Krivda, da se vodovod znabiti še več let ne bode mogel graditi, zadene v prvi vrsti one može-volilce, ki so — od mlečezobnih kapelanov, njih kuharic, organistov in drugih enakih kimovcev zapeljani — volili poslancem Brejca, Pogačnika in Suštersiča, ker le-ti so zasedanje deželnega zbora in s tem gradnjo šenčurskega vodovoda pomagali preprečiti vsaj za dlje časa. — Kakor znano, vršil se je dne 31. avgusta t. l. v Šenčurju tudi ljudski shod, na katerem sta poslanec Brejc in Krek poročala o delovanju deželnega zbora in pri tem odobravala sirovo obnašanje takoiimenovanih «katoliških» poslancev v deželnem zboru. In ti, izmučeni, dobre in največkrat tudi slabe vode žejni davkoplačevalec, si to grdo počenjanje, akoravno ne iz prepričanja, temveč iz boječnosti pred fajmoštri, kapelančki in njih opravljivimi kuharicami po njihovih navodilih odobral in s tem zavrgel tebi tako potrebno vodo, kar bi človek nikoli ne bil mislil od tebe. Prosim te, dragi sovaščan, si li ti na tem shodu slišal izpregovoriti le eno besedico o vodovodu? Ali ti je morda Brejc ali pa Krek obljubil, da bodeš po njegovih zaslugi v Šenčurju dobil v kratkem dobro in zdravo pitno vodo? Kolikor se zanesem na svoja ušesa, ni bilo ne o tem, ne o onem govorjenju, temveč govorilo se je — razen odobravanja obstrukcije v deželnem zboru —, da vleče Brejc na leto lepe tisočake in da so duhovniki zelo slabo plačani, ter da se jim zelo slabo godi, to je tebi, dragi kmetič gotovo nekaj novega. Sedaj lahko izprevidiš, kako so od tebe izvoljeni poslanci tebi naklonjeni in kako se

žrtvujejo, da bi ti pridobili zdravo pitno vodo, ali pa še kaj drugega. Ako bodeš ti natanko prebral zgornje vrstice in pri tem nekoliko mislil, tedaj moraš reči: Tak deželni poslanec, kakor je dr. Brejc, ki je s svojim neotesanim obnašanjem pripomogel k obstrukciji v deželnem zboru in vsled tega za dlje časa preprečil napravo vodovoda v Šenčurju, bi se moral sramovati stopiti pred svoje dobre in največkrat tudi slabe vode žejne volilce in jih še nadalje farbati s svojim mršavim in puhlim govorom.

Kmetovalec.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Gospod Alfonz Pirc, voditelj okrajnega glavarstva v Kranju, je imenovan okrajnim glavarjem istotam. — Deželnovladni tajnik g. Oton pl. Detela je imenovan okrajnim glavarjem v Radovljici. — Okrajni sodnik v Kranjski gori je imenovan namestnikom državnega pravnika v Ljubljani. — Deželni šolski svet je imenoval: gđc. Karolino Damjanovič učiteljicam za Breznico, gđc. Franjco Zemljan za Bohinjsko Bistrico, g. M. Hiti za Dob, g. Avgust Jensko za Bled.

«Gorenjec» — zaplenjen! Zadnja številka našega lista je bila konfiscirana zaradi kratkega — po našem mnenju nedolžnega — odstavka v članku «Birna v Kranju». Priredili smo novo izdajo in jo razposlali naročnikom. O usodi konfiskacije homo svoječasno poročali. — Vsled te male nezgode, ki je zadela «Gorenjca», je zavladalo veliko veselje mej tukajšnjimi klerikalčki in tercijskimi. Prismojene reve, ki nimajo pojma o konfiskaciji, so mislile, da je z zaplenbo ustavljeno izdajanje lista! Klerikalne barabe so v noči od sobote na nedeljo namalale na vrata tiskarne velik črn križ in v neki ulici so se v soboto zvečer zbrale pobožne device, da so izrekle svojo sodbo o «ranjkem Gorenjcu». Da se niso držale gesla «De mortuis nil nisi bene», je pač umevno. Le ena, ki je morda radi kake cerkvene klopi malo huda na gospoda Antona, si je dovolila naslednjo opazko: «Vas sem pa vse en rada mav pogledova u te cajtenge. Gorencek je znov toko fletn gospoda tehanta vsipnt!» To pohlevno priznanje je vzbudilo pri koleginjah velikanski odpor. Beseda je dala besedo, in slednjič so si skočile babnice v lase. Kar se odpre okno in začuje se glas: «Vse boste prišle v «Gorenjca!» Hrabre Amaconke odskočijo, in prva se vzmoži prejšnja zagovornica mrtvega «Gorenjca». Z očmi, obrnjenimi proti nebu, vzdihne s sladkim glasom: «Hvala Bogu, de ni vec teh grdih cajteng!» In pobožne duše so se zadovoljno razšle.

Gospod Alfonz Pirc ni več vodja glavarstva v Kranju, temveč je imenovan c. kr. okrajnim glavarjem v Kranju, kjer je njegov bratranec gospod Ciril Pirc deželni poslanec.

Vest o imenovanju gospoda Alfonza Pirca glavarjem v Kranju je sprejelo zadovoljstvom vse dostojno prebivalstvo kranjskega političnega okraja. Za časa svojega enoletnega poslovanja kot voditelj okrajnega glavarstva v Kranju si je pridobil g. Pirc kot uzoren, neumorno delaven, uljuden, za napredek okraja vnet in predvsem kot docela nepristranski uradnik največje simpatije tako v Kranju, Škofji Loki, Trziču, kakor tudi na deželi. To nameščenje pa pozdravlja zlasti pošteno meščanstvo v Kranju s tem večjim zadoščenjem, ker je izkušala znana odurna klika v našem mestu v zvezi z enakovrednimi elementi izven Kranja za vsako ceno preprečiti to imenovanje. Pograbili so ti ljudje vsako, še tako nezatno priliko v zahrbtno obrekovanje, in «Slovenec» ter «Slovenski List» sta kar mrgolela nesramnih namigavanj proti gospodu glavarju. Volitev v okrajno bolniško blagajno se je izrabila za interpelacijo v državnem zboru, katere ost je bila s slabo prikritim namenom obrnjena proti voditelju okrajnega glavarstva. Ko so se vse mahinacije izkazale kot navadno podlo sumničenje, segli so po drugem sredstvu. Če se je g. glavar sešel slučajno s sorodnikom, ki je izvestnim krogom trn v peti, takoj je romalo umazano poročilo v Ljubljano. Pisalo se je o splošni nezadovolj-

nosti meščanstva», in «Slovenski List» je prinašal skozi več tednov duhovito notico: «Gospod Alfonz Pirc je še vedno vodja glavarstva v Kranju, kjer je njegov bratranec g. Ciril Pirc deželni poslanec.» Ves trud pobalinskih intrigantov je bil zaman, in sedaj po izvršenem imenovanju je meščanstvo pokazalo svojo — splošno zadovoljnost. Impozantna manifestacija kranjskega prebivalstva v sredo zvečer naj bo novoimenovanemu gospodu glavarju zadoščenje za vse nesramne napade in podla sumničjenja.

Bakljada in serenada. Na povabilo «Narodne čitalnice» so zastopniki tukajšnjih društev sklenili soglasno prirediti bakljado in serenado na čast gospodu Alfonzu Pircu povodom njegovega imenovanja c. kr. okrajnim glavarjem v Kranju. V sredo zvečer ob 8¼. uri so se zbrala društva «Prostovoljno gasilno društvo» z godbo, «Gorenjski Sokol», «Slovensko bralno društvo» in «Narodna čitalnica» pred sokolsko telovadnico, odkoder so odkorakala z zastavami na čelu z godbo po glavnem trgu v grad pred glavarjevo stanovanje, kamor je prišla tudi deputacija občinskega predstojništva. Sprevodu se je pridružilo toliko občinstva, da je bilo grajsko dvorišče, kakor tudi prostor pred gradom natlačeno poln. Ko je godba odigrala, zapeli so čitalniški pevci pod vodstvom g. učitelja Rusa s priznano preciznostjo dva lepa zbora. Med serenado so se podali v glavarjevo stanovanje gg.: župan K. Šavnik z občinskim svetovalcem F. Sajovicem in načelniki društev K. Florian, I. Jagodic, J. Majdič, V. Majdič, A. Pečnik ter F. Peterlin. Župan gospod ces. svetnik K. Šavnik je v imenu mestnega zastopa in navzočih društev čestital gospodu glavarju k imenovanju, na kar se je le-ta ginjen zahvaljeval za pristrčno ovacijo, zatrjujoč, da bo vsegdar z vnemo deloval za napredek mesta Kranja in okolice. Ko se je g. glavar še posebej zahvalil društvom za krasno podoknico, je godba zaigrala koračnico in društva so med burnimi «Živio»- in «Nazdar»-klici odkorakala v P. Mayrjevo restavracijo, kjer se je med petjem in sviranjem godbe razvila živahna zabava.

Kranjski deželni odbor je imel dne 15. t. m. sejo, v kateri je sklepal med drugim o odgovoru na vladno ponudbo sklicati deželni zbor, ako prevzame deželni odbor jamstvo, da se ne bo motilo zborovanje. Kakor poročajo nemški listi, je deželni odbor odklonil to ponudbo, češ, da deželni odbor ne more prevzeti jamstva. Pač pa je stvar vlade, da posreduje med strankami. Deželni predsednik Hein se je te dni mudil na Dunaju in imel posvetovanje z ministrskim predsednikom. Tudi dr. Šušteršič je strašil po Dunaju.

Gospodje v kranjskem farovžu so postali sila nervozni, ker demonstracija, uprizorjena povodom birmovanja ni uspela tako, kakor so želeli in pričakovali. Zadnji «Gorenjec», v katerem smo z dostojno besedo povedali svoje mnenje o birmi in na podlagi resničnih podatkov popisali prigodbe o priliki birmovanja, je pa gospode kar zmešal. Že v nedeljo zjutraj je Kobljar v svoji pridigi povedal poslušalcem, da «Gorenjec» imenuje one, ki so razobesili zastave — klečeplazce, in pristavil je še, da naj o tem sodi občinstvo samo. Kakor nas veseli, da Kobljar že v soboto zvečer prečita «Gorenjca» in tako vsaj dobi kaj gradiva za svojo suhoparno nedeljsko pridigo, bi mu vendar priporočali, da naj naš list prebere natančneje, da ne bo potem trdil kaj takega, kar nikdar nismo pisali. Sodbe kranjskega meščanstva se pa kar nič ne bojimo, in Kobljar tudi dobro ve, da se nam je ni treba bati. Kaj pa o nas mislijo različni tudi - klerikalci in fanatizirane tercijalke, za to se ne brigamo. — Kobljarja je prekosil mali komandantek iz Kranja v «Slovencu» od torka. Tam kar očita neki osebi, da je izlila ves svoj žolč nad presvitlim in nad dekanom v «Gorenjca» in da je bil vsled te žaljive in nesramne pisave «Gorenjec» tudi konfisciran. Dotična oseba si bo že sama preskrbela zadoščenja. Izjavimo naj le toliko, da je bil «Gorenjec» konfisciran radi kratkega odstavka, ki se ne nanaša niti na škofa, niti na Kobljarja, da je tedaj trditev «Slovenčevega» poročevalca prav navadna laž. Kar se pa tiče «žaljive

in nesramne pisave» «Gorenjčeve», polagamo gospodom prav toplo na srce, da naj se tiste prilasté. Potem njihov listi ne bodo tolikrat obsojeni zaradi častikraje, in klerikalnim urednikom ne bo treba po več mesecev sedeti v zaporu. Nadalje piše «Slovenec», da so neki ljudje rotili in zapovedovali, da naj se ne razobesi nobena zastava, in pribija «dejstvo», da so se pisala tajna svarilna pisma. Kakor so nekateri agitirali za razobešenje zastav, tako so se drugi temu protivili, o rotenju ali zapovedovanju pa — vsaj od strani liberalne stranke ni — bilo govora, in ona «tajna svarilna pisma» si je izmislila bujna fantazija klerikalnega dopisunčka. Kranjski liberalci smo veliko preodkritosrčni in preponosni, da bi se bavili s tako lumparijo, kakor so anonimna pisma. Taka falotstva kakor tudi mazanje hiš in zahrbtné ovadbe rade volje prepuščamo klerikalnim poštenjakom. «Slovenčevi» dopisnik tudi zagovarja onega kapelančka, ki je hodil po trgu in zapisoval hiše, na katerih niso bile zastave. Konstatiramo, da je nek kapelan res hodil po trgu, da si je s posebnim dopadanjem ogledoval hiše, ki niso bile v zastavah, in da je kar na trgu delal beležke. Nikdar nismo trdili, da je ravno dotični kapelan obelodanil imena in zato je prav nepotreben izgovor v «Slovencu», da je v Kranju še mnogo drugih oseb, ki dopisujejo v klerikalne liste. No, mnogo tacih oseb ni v Kranju, med meščani pa sploh nobene. «Slovenski List» in «Slovenca» preskrbljujejo prečastita duhovščina in par klerikalnih suplentov. Po napačni pisavi imen soditi, je objavil dotičnike nekdo, ki še ni dolgo v Kranju in ki še ne pozna — kakor pravi «Slovenec» — svojih «Pappenheimovcev».

Prememba posesti. Gospod Fr. Ks. Sajovitz je prodal svojo hišo hotel «Nova pošta» v Kranju gospodu Lovru Rebolju, posestniku v Kranju.

Vseh dijakov na tukajšnji gimnaziji je 386 (lani začetkom leta 453). V prvi razred je sprejetih 71. Koliko bo potem dijakov, ko se bodo otvorili škofovi zavodi v Št. Vidu?

Tombolo napravi tukajšnje prostovoljno gasilno društvo v nedeljo, dne 28. septembra t. l. ob treh popoldne. Po tomboli se vrši koncert na gostilniškem vrtu g. P. Mayrja. — Prostovoljni dobitki, kateri naj se blagovolijo oddati pri g. Ferd. Sajovicu, se hvaležno sprejemajo.

Vaditeljski zbor «Gorenjskega Sokola» naznanja bratom Sokolom in drugemu občinstvu, da bodo telovadne ure (označene so ure od časa, ko se telovadnica odpre, do razpusta vrst) od 29. t. m. urejene tako: v torek, četrtek in soboto od 4¼.—6. ure popoldne telovadba naraščaja (sprejemajo se dečki od 5. leta naprej, mesečni prispevek 20 vin.); v sredo in petek od 5½.—7. ure popoldne ženska telovadba (sprejemajo se deklice od 5. leta naprej, mesečni prispevek 60 vin.); v torek, četrtek in soboto od 6.—7. ure popoldne telovadba starejših bratov; v ponedeljek in petek od 8.—10. ure zvečer telovadba članov sploh; v sredo od 9.—10. ure zvečer telovadba vaditeljskega zbora. Knjižnica vad. zbora je članom odprta od 8.—9. ure vsako sredo.

Vaditeljski zbor «Gorenjskega Sokola».

Birma bo jutri, dne 21. septembra t. l. v Šmartnu pri Kranju in ne, kakor je bilo sprva določeno, v Smladniku.

Volitev občinskega odbora v Preddvoru. Županom je izvoljen Janez Roblek iz Bašlja, Franc Mubi iz Srednje Bele, Jernej Polajnar iz Spodnje Kokre, Jurij Arh iz Preddvora, Anton Perne iz Prevelj in Josip Bidovec iz Zaloga pa obč. svetovalcem.

Marijin otrok. Iz Šenčurja nam pišejo: Izginil je — govori se, da v Ameriko — zadnji moški član tukajšnje «Marijine družbe». Bil je preveč rad v družbi. Izpraznil je očetovo listnico in pripravil neko dekle do tega, «da joka noč in dan». «Ne hčere ne sina po meni ne bo», je pel, ko se je vpisal v družbo. Sedaj pa pravijo, da še z enim opravljenim ne bo. Na zadnjem dr. Fotografovem shodu je imel službo ordonance na kolesu. Umevno je, da je bil med pobožnimi razgrajati. Čudno usodo imajo res ti farovski podrepaniki. Dokler jih go-

spodje rabijo v svoje namene, so najboljši otroci sv. cerkve, ko jih pa ne potrebujejo več, nimajo obstanka v evropski človeški družbi in hajd — v Ameriko! «Gospodje» so pa seveda tudi veseli, da se jih iznebē, ker bi vedeli povedati marsikaj, kar bi jim ne bilo posebno ljubo. Za cerkljanskim organistom šenčurski Peterček, Bricelj je pa tudi že prosil tja. Le tako naprej! Čim prej odidete, tem prej bo mir.

Na Kranjskem sploh.

Pred ljubljanskim deželnim sodiščem se vrši te dni zanimiva obravnava Wallburg, katera vzbuja povsod velikansko zanimanje. Privatni uradnik Makso Staudinger je obtožen, češ, da je ponaredil listino, po kateri je hotel dokazati, da sta Ernest Wallburg in njegova sestra Klotilda pl. Simics zakonska otroka umrlega nadvojvode Ernesta.

Pedagoško društvo v Krškem priporoča sledeče knjige po nižini ceni: 1. Učiteljski pravnik (nova knjiga) cena 1 K. 2. IV., V., VI., VII. Pedagoški letnik, prej 2 K, sedaj po 60 vin. 3. Jezikovni pouk, prej 1 K 20 vin., sedaj 80 vin. 4. Nazorni pouk, prej 2 K 60 vin., sedaj 1 K 80 vin. 5. *Navod k početnemu risanju, prej 80 vin., sedaj 60 vin. 6. *Pouk o črtelih, prej 80 vin., sedaj 60 vin. 7. *Stavbni črtelji, prej 2 K, sedaj 1 K. *Zadnje tri knjige se priporočajo osobito rokodelcem, zidarjem, tesarjem in drugim. Te cene veljajo za naročnike, ki naročē knjige naravnost pri odboru v Krškem. Pri cenah je vračunjena tudi pošta. — Obmejnim slovenskim učiteljem se te knjige darujejo.

Križem sveta.

Razne vesti. Na Dunaju se je razkrilo pri deželni banki velikansko poneverjenje. Uradnik Jellinek je poneveril blizu pet milijonov kron in pobegnil. Med potjo je dal razglasiti, da se je ustrelil. — V Budimpeti praznujejo stoletnico Košutovega rojstva. — V Hamburgu so dne 15. t. m. ponoči vlomili neznani lopovi v cerkev sv. Petra, pokradli vse, razbili okna in oblatili oltarje ter krstni kamen.

Čudovito jezero. Dne 31. julija t. l. je zborovalo v Londonu akcijsko društvo, ki si stavi namen izsušiti malo jezero Guataviva. Stari Indijanci so smatrali jezero svetim in so pometali v jezero najdragocenejše stvari. Ko so prišli Španjolci v Južno Ameriko, bili so silno lačni zlata. In Indijanci so iz ogorčenja pometali vse svoje zaklade: zlato, zlate posode, smaragde in druge dragocene kamne v jezero. Sodi se, da so na dnu jezera se nahajajoči zakladi vredni enajsttisočdvesto milijonov goldinarjev. Pred 200 leti so Španjolci že poskusili z osušenjem jezera, a posrečilo se jim ni, vendar so našli precej dragocenosti. Angleži sedaj kopljejo strugo, s katero nameravajo do aprila 1903 osušiti jezero.

Gospodarske stvari.

Nakupovanje bikov. Piše se nam: Visoki deželni odbor kranjski boče — kakor poroča «Kmetovalec» — letos zopet nakupoval bike. Isti bi se morali iz cele Gorenjske goniti v Ljubljano. Ker je to nemogoče, bilo bi želiti, da se tudi v Kranju vrši tako nakupovanje. V kranjski okolici je več krasnih bikov, katere pa posestniki zaradi oddaljenosti ne morejo postaviti v Ljubljano. Priporočamo, da posestniki, ki imajo za prodajo sposobne bike, vložē na visoki deželni odbor prošnjo, da bi se biki nakupovali tudi v Kranju. (Tudi naše uredništvo sprejema naznanila, katera bi skupaj poslalo deželnemu odboru.)

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu avgustu 1902 je 106 strank vložilo 22.467.69 kron, 50 strank je vzdignilo 12.315.57 K, 13 strankam se je izplačalo posojil 22.500.—. Stanje vlog K 520.633.39. Stanje posojil 259.942.46. Denarni promet 73.439.47 kron.

Dobavni razpis. Trgovski in obrtniške zbornice v Ljubljani se naznanja, da bo c. kr. oskrbnitvo pošne ekonomije ponudbenim potom nabavilo razne predmete, kakor: napisne table, knjigovezna dela, ščetarsko robo, železnino in medenino, stekleno blago, službene čepice, zaboje, gumbe in zapone, platneno blago, materialno

blago, nože in škarje, službene znake iz kovine, razne vrste papirja, pozamerterijsko blago, pošarske roge, milarsko blago, vrvarsko blago, pečatni vosek, kleparsko blago, sukno, ure, tehtnice in uteže, kolomaz in vato. Uzorce predmetov, katere je dobaviti, so pri c. kr. oskrbnitvu pošne ekonomije na Dunaju (k. k. Post-Oekonomie-Verwaltung, I. Postgasse Nr. 13) na ogled. Pismene ponudbe, kolekovane z 1 krono za vsako polo, se morajo vložiti zapečatenane najkasneje do 20. septembra 1902, 12. ure opoldne pri c. kr. oskrbnitvu pošne ekonomije (k. k. Post-Oekonomie-Verwaltung, (Stadt) Postgasse 13, I. Stock). Razglas, obsegajoč natančnejše pogoje in zaznamek predmetov, katere je dobaviti, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na ogled.

Listnica uredništva.

Dopis z Bohinjske Bistrice pride prihodnjic na vrsto. Prosimo potrpljenja.

Tedenski sejem v Kranju dne 15. t. m.

Prignalo se je 140 glav goveje živine, 2 telet, 81 prašičev, — ovac, — koze, 43 buš. — 50 kg: pšenice K 7.30, prosa K 6.—, ovska K 6.—, rži K 6.—, ajde K 7.—, ječmena K 5.50, krompirja K 2.—.

Darila.

Upravništvo našega lista je prejelo

Za dijaško kuhinjo v Kranju je daroval g. Mihael Ropret (podjetje g. pl. Cecconi) z Bohinjske Bistrice K 16.— radi smrti svoje matere.

Učencu
sprejme Henrik Suttner, urar v Kranju.

150-1

Ker mi ni bilo mogoče osebno se posloviti od vseh prijateljev in znancev, kličem tem potom vsem skupaj krepki

„NA ZDAR!“

153-1

JOS. MORAUC

uradnik valjičnega mlina.

Na račun se odda

stara gostilna na Gorenjskem

na deželi na dobrem prostoru, pripravna za oženjenega rokodelca.

152-1

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo „Gorenjca“.

Dr. M. Pirc

151-1

naznanja, da se je s svojo

odvetniško pisarno

preselil iz hiše št. 4 v Gosposkih ulicah v Kolodvorske ulice št. 26

(zraven „stare Žišlerjeve“ gostilne) v pritličju na levo.

Proda se hiša

na Primskovem iz proste roke radi nameravane preselitve. Hiša je lepa, s ploščami krita, stoječa sredi mladega sadnega drevja.

Hiša obsega 4 sobe, kuhinjo, klet, drvarnico, ima lepo lego blizu železnega mosta med Kranjem in Primskovem ter je jako ugodna za vsako kupčijo, bodisi z lesom, poljskimi pridelki i. t. d.

Ta posest je z lepo zaraščeno živo mejo zagrajena.

Kupni pogoji, ki so jako ugodni, se izvedo pri lastnici Mariji Blagne na Primskovem. 143-3

Otroški vozički

4.50
gld.

4.50
gld.

49-12

se dobivajo po sledečih cenah:

4.40, 5.50, 6.50, 7.50, 8.—, 9.—, 10.—, 12.—,
14.—, 16.—, 18.—, 20.— gld.

**Galanterijsko blago na drobno in
na debelo.**

ALBIN RANT v Kranju
pod mestom.

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve

***** v Ljubljani *****

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

—== obrestuje po 4 1/2% ==—

od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjigice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretregalo. 133-4

Sl. šolskim vodstvom

na Gorenjskem se udano priporočam za cenjena naročila
šolskih tiskovin.

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju

Broširan tednik.

Za Sangrad

se išče

oženjen hišni oskrbnik.

Več se izve pri lastniku dr. Globočniku v Kranju. 142-3

Zahvala.

Pred kratkem je zgorelo moje gospodarsko
poslopje, katero je bilo zavarovano pri banki

„SLAVIJI“.

Ta zavarovalni zavod mi je znatno zavarovalnino K 4300 brez odloga v mojo popolno zadovoljnost izplačal, za kar se mu tem potom iskreno zahvaljujem ter obenem vsakomur priporočam to, res izborno domačo zavarovalnico.

V Tupaličah, dne 27. avgusta.

139-3

Peter Alešovec.

12 kilogram. težko kolo

popolnoma novo, še malo rabljeno, sistem „Styria“, s acetelin-svetilko, ki sveti kakor elektrika, se proda za 75 goldinarjev pri g. Ignacu Verglesu, nadmlinarju v Kranju (Lajh). 137-3

Gostilna „pri Finfarju“

v Škofji Loki na glavnem trgu. 145-3

Naznanjam slavnemu občinstvu iz mesta, kakor tudi iz okolice, da sem s 1. septembrom prevzela gostilno „pri Finfarju“ v Škofji Loki na glavnem trgu. Točila bodem izborno Kozlerjevo marčno pivo, izvrstno pristno dolensko vino, kakor tudi druge vrste vina. Dobivajo se tudi okusna gorka in mrzla jedila po nizkih cenah. Postrežba točna.

Za mnogobrojen poset se toplo priporočam

Minka Krek.

Zanimiva knjižica za vsakega!

„Cerkvene pristojbine“

štolnina

za Štajersko, Koroško in Kranjsko.

II. natis. Cena 12 kr. (24 vin.)

146-3

Založil in prodaja Rok Drofenik v Ljubljani, Florijanske ulice 33.
Dobiva se tudi v L. Schwentner-jevi knjigarni v Ljubljani.

Priznано najboljšę

oljnate barve

smlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. 82-16

Ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

Andrej Boucon

149-1 LJUBLJANA
Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE
in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, ki se izvršujejo
natančno po naročilu.

Namena naročila se iz-
vražajo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in
frankovano.

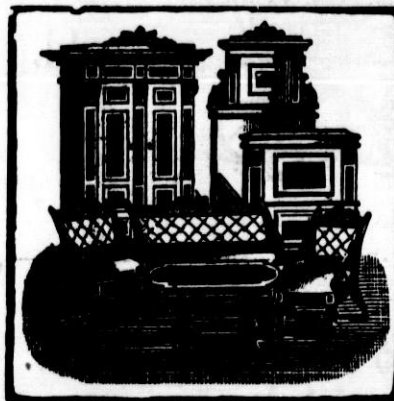

Večkrat premitano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, trpežne in cene
priporoča prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

75-18

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, saloge
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob,
otročjih vozičkov, naslonjatev, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 60-22

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastoj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies

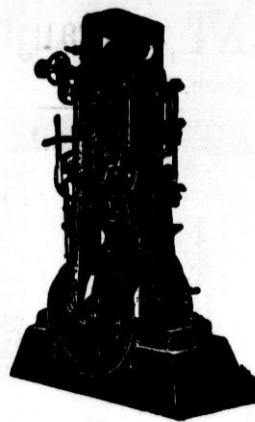
Ljubljana 76-17

tovarna za stroje, železo
in kovinolivarna

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

G. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

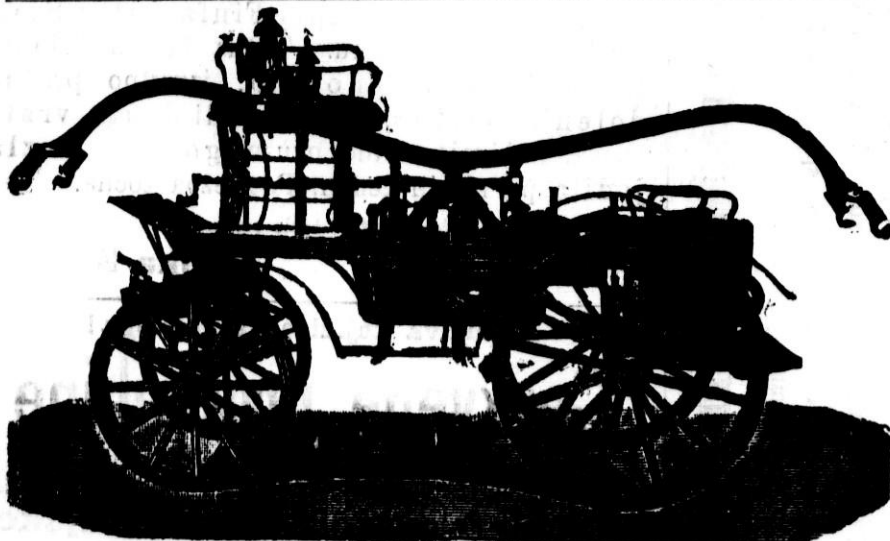
R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporoča 18-35

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter ne po-
trebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in cene.
Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v
upravništvu „Gorenjca“.

1-38

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i. t. d. 81-17

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-
cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v
to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga
strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepenke v najboljših kako-
vostih. — Strelovodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861.

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z
obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stra-
nišč in kopalnih naprav od preproste do najfinejše izvršbe proti
jamstvu primerne, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje
brezplačno. 118-8

J. Sartori

ključavničarstvo in trgovina z železnino
v Radovljici, Gorenjsko

priporoča svojo zalogo najboljših

mlatilnic na vitle . . . . . po K 103.—

„ „ roke . . . . . „ „ 112.—

vsake vrste slamoreznic, šivalnih strojev za krojače
in šivilje, kolesa (bicikelji) od K 160—240.

Najboljše železo in jeklo, kovina za okna in vrata
štedilna ognjišča vsake vrste, knjiške posode

i. t. d. i. t. d. 112-9

Nad 500 različnih vzorcev

Pri nakupu blaga za

Moške obleke

se dobro priporoča

R. MIKLAUC

v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 5

ki ima v zalogi vedno najnovejše blago.

O resnično nizkih cenah se vsakdo lahko prepriča.
74-19

Vzorce pošilja na zahtevanje poštne prosto

Postrežba zanesljivo dobra

Cene jako ugodne

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključavničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

☛ Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. ☚

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

105-19

priporoča Iv. Pr. Lampret, tiskar v Kranju.

Kuverte in vizitnice po najnižji ceni

Birmanska darila

ure, zlatnino
in srebrnino
po jako nizkih cenah
priporoča

H. SUTTNER, urar
v Kranju. 73-14

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Stanje hranilnih vlog:
1,200.000 K.

Rezervni zaklad:
nad 36.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom
sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje
po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
za vložnike plačuje iz svojega. 20-25

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 97-12

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopoljujejo na zahtevanje zastoj.

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici št. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih
oblek

za gospode, uradniških uniform, salonskih,
turistiških in kolesarskih oblek, havelokov,
površnikov za spomladansko in letno sezono.

Različno blago, in sicer najmoderneje je vedno
14-34 v zalogi.

Ne skisanim filistrom
ampak
prijateljem humorja
priporočamo

'NAVIHANCE'

spisal Rado Murnik.
Velika 8°. Str. 229.

Vsebina:

Indijanci. — Iz Dragovega dnevnika. — Prisiljeno
zelje. — Matura. — Nirvana. — Ata Žužamaža. —
Čačkočikar pa Križkraž. — Peklenski napredek. —
Zavozlan roman. 96-12

Cena K 2.50, po pošti K 2.70.

Založništvo L. Schwentner

v Ljubljani, Dvorski trg 3.

Zaloga „Belske kisle vode“

(Vellacher Sauerbrunnen)

3-18

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Kathreinerjeva
= Kneippova
sladna kava. =

Nobena gospodinja
naj ne odlaša dalje
uvesti to zdravo in
okusno kavinopijačo.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krono, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krono, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnštvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.